

Cirkulärreferat 3-2006

I underhållsärenden bör ersättning från s.k. privata pensionsförsäkringar där den avlidne eller den efterlevande själv har erlagt premier inte medtas vid beräkningen av underhållsersättningens storlek, såvitt avser både beräkning av familjeinkomst och beräkning av samordningsförmåner.

Vid sammanträde den 15 mars 2006 yttrade nämnden bl.a. följande.

.....

”Fråga om ersättning vid dödsfall

Av utredningen i ärendet har bland annat framgått följande. IW avled i en trafikolycka 2005 och efterlämnade maken Ingegerd W. Vid tiden för dödsfallet uppbar IW inkomster i form av allmän tilläggs pension, tjänstepension samt ersättning från en privat pensionsförsäkring. Ingegerd W å sin sida uppbar även hon inkomster i form av allmän tilläggs pension, tjänstepension samt ersättning från en privat pensionsförsäkring. Efter IW:s död har Ingegerd W, utöver de inkomster hon uppbar före makens dödsfall, uppburit inkomster i form av änkepension samt ersättning från IW:s privata pensionsförsäkring i form av efterlevandeskydd.

Bolaget har föreslagit att underhållsersättning till följd av dödsfallet bör utgå enligt beräkningar i promemorian. Härvid har bolaget ansett att ersättning från de privata pensionsförsäkringar som IW och Ingegerd W uppburit och Ingegerd W alljämt uppbar inte bör ingå i beräkningen av underhållsersättningens storlek.

Nämndens bedömning

Enligt nämndens praxis har i tidigare fall ansetts att ersättning från en privat pensionsförsäkring som den efterlevande uppbar helt oberoende av den avlidne maken/makan inte bör samordnas såsom faktisk inkomst utan hållas helt utanför beräkningen av underhållsersättning. Samma princip har tillämpats i ärenden angående ersättning för inkomstförlust, nämligen att ersättning som den skadelidande uppbar från en privat pensionsförsäkring har lämnats utanför beräkningen av både inkomstunderlag och s.k. samordningsförmåner. Motiveringen härtill har bland annat varit att premierna för försäkringen har avsatts av den skadelidande helt oberoende av arbetsgivaren eller någon annan yttre påverkan och därför får anses utgöra en rättshandling av rent privat natur.

Frågan i förevarande fall är huruvida ersättning från en privat pensionsförsäkring som den avlidne maken/makan uppburit före dödsfallet skall ingå i den s.k. familjeinkomsten samt huruvida den ersättning som den efterlevande uppbar genom efterlevandeskydd skall samordnas såsom faktisk inkomst. Såvitt avser flera av de privata pensionsförsäkringar som kan tecknas finns möjligheten att välja huruvida denna skall omfattas av ett s.k. efterlevandeskydd innebärande att ersättning vid försäkringstagarens dödsfall kan komma att utgå till den efterlevande maken/makan under dennes fortsatta livstid eller under viss begränsad tid. I flera fall utgår då lägre ersättning till den som tecknat försäkringen än vad som vore fallet om denne valt att teckna en försäkring utan efterlevandeskydd. Möjligheten att teckna en privat pensionsförsäkring med

TRAFIKSKADENÄMNDEN

efterlevandeskydd eller att avstå från detta är således i flertalet fall något som försäkringstagaren själv kan välja. Försäkringstagaren kan på detta sätt genom sitt eget handlande avgöra huruvida en efterlevande make/maka skall vara berättigad till ersättning från den privata pensionsförsäkringen vid ett eventuellt dödsfall.

För det fall en privat pensionsförsäkring som den avlidne uppburit skulle tas med i familjeinkomsten och sedermera samordnas som en faktisk inkomst för den efterlevande skulle ersättningen ur trafikförsäkringen kunna bli betydligt lägre i det fallet där samordning sker av ett efterlevandeskydd än i de fall där efterlevandeskydd saknas och något samordningsbart belopp inte finns. Således skulle en efterlevande till en försäkringstagare som valt att inte teckna en försäkring med efterlevandeskydd kunna erhålla en högre underhållsersättning ur trafikförsäkringen än vad som vore fallet då ersättning utgår genom efterlevandeskydd. Med hänsyn härtill och vad som ovan angetts beträffande familjeinkomsten anser nämnden att ersättning från privata pensionsförsäkringar som tecknats av parterna helt bör lämnas utanför beräkningen av underhållsersättning. Detta såvitt avser både beräkningen av familjeinkomst och vid samordningen av faktiska inkomster. Ett sådant förfarandesätt innebär även en likhet med den praxis som råder för ärenden angående ersättning för inkomstförlust.”

.....

(dnr 3736-2005)